

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ. 3937/1.8.2019

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η
63/2017**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 20.3.2017 και ώρα 10:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο και τα μέλη Δήμητρα Παπαδοπούλου, Ευαγγελία Μήτρου, Καλλιόπη Διαμαντάκου, Νικόλαο Κιάο, Γεώργιο Πλειό, Βασίλειο Καραποστόλη και Γεώργιο Σαρειδάκη. Χρήη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η εξέταση των μεταβιβάσεων μετοχών του τηλεοπτικού σταθμού «4Ε ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ» Νομού Θεσσαλονίκης, οι οποίες γνωστοποιήθηκαν στο ΕΣΡ με το υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου 9558/27.11.2013 έγγραφο. Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 981/29.11.2013, ο οποίος χρεώθηκε στους ειδικούς επιστήμονες Απόστολο Χριστόπουλο και Νίκο Αγγελή. Οι Ειδικοί Επιστήμονες υπέβαλαν στο ΕΣΡ τις υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 2766/ΕΣ/29.11.2013 και 9895/ΕΣ/5.12.2013 εκθέσεις τους.

Για την συζήτηση της υποθέσεως ορίστηκε ο αναφερόμενος στην αρχή χρόνος χωρίς να κληθεί ο αιτών, διότι κρίθηκε ότι δεν υπήρχε ζήτημα προς διευκρίνιση σε σχέση με την ελεγχόμενη μεταβίβαση. Αμέσως μετά ακολούθησε διάσκεψη και η Ολομέλεια:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ**I. Νομικό Μέρος**

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει και την μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης αδειάς.

2. Στο πλαίσιο ασκήσεως των αρμοδιοτήτων του, το ΕΣΡ ελέγχει, μεταξύ άλλων, μεταβολές στην εταιρική σύνθεση ή τροποποιήσεις του καταστατικού της εταιρείας που γνωστοποιούνται υποχρεωτικά στο Ε.Σ.Ρ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παρ. 11 του Ν 2328/1995 . Η εν λόγω διάταξη του Ν 2328/1995 εξακολουθεί να ισχύει δεδομένου ότι ο Ν 3592/2007 δεν περιέχει ανάλογες διατάξεις. Ειδικότερα η παράγραφος 11 του άρθρου 6 του Ν 2328/1995, ορίζει: *«Επιτρέπεται η μεταβίβαση της επιχείρησης που κατέχει άδεια ραδιοφωνικού σταθμού, εφόσον αυτή λειτουργεί με τη μορφή ατομικής επιχείρησης ή εταιρείας και εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτή πρόκειται για καθολική μεταβίβαση της επιχείρησης και του συνόλου των βαρών της κατά τις σχετικές κοινές διατάξεις. Κάθε μεταβίβαση της επιχείρησης στο σύνολό της ή ποσοστού ή μετοχών ή μεριδίων εταιρείας που κατέχει άδεια ραδιοφωνικού σταθμού σε ποσοστό τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1 %) του κεφαλαίου, εντός ή εκτός του Χρηματιστηρίου, κάθε σύσταση εταιρείας με τη συμμετοχή ατομικής επιχείρησης αυτής της κατηγορίας ή κάθε μετατροπή της μορφής της εταιρείας ή κάθε πρόσληψη συνεταιίρου σε προσωπική εταιρεία, γνωστοποιείται μέσα σε δέκα (10) ημέρες στο Ε.Σ.Ρ. με κατάθεση αντιγράφου της σχετικής σύμβασης και πρέπει να περιβάλλεται το συμβολαιογραφικό τύπο... Το Ε.Σ.Ρ. ελέγχει τα σχετικά έγγραφα, καλεί σε ακρόαση τους ενδιαφερομένους και ιδίως τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα διευθυντικά στελέχη, τους νόμιμους εκπροσώπους ή διαχειριστές ή άλλα αντίστοιχα εταιρικά όργανα, τους απερχόμενους και τους νέους εταίρους ή μετόχους που κατέχουν ή αποκτούν ποσοστό του κεφαλαίου τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%), προβαίνει στον κατά την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 2328/1995, όπως ισχύει, έλεγχο των μέσων χρηματοδότησης της εταιρείας και των εταίρων ή μετόχων και αποφασίζει είτε για την έγκριση της μεταβίβασης είτε για την ανάκληση της άδειας».* Εξ άλλου, η παράγραφος 12 του ίδιου ως άνω άρθρου, ορίζει: *«Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στο οποίο μεταβιβάζονται μετοχές ή μερίδα εταιρείας ή ατομική επιχείρηση που κατέχει την παραπάνω άδεια και το οποίο δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, υποχρεούται να εκποιήσει την επιχείρηση ή το μερίδιο του ή το μερίδιο που υπερβαίνει τα νόμιμα όρια, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών. Κάθε παράβαση της διάταξης αυτής συνεπάγεται την ανάκληση της άδειας».* Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, οι ανωτέρω διατάξεις που αφορούν σταθμούς με νόμιμη άδεια λειτουργίας πρέπει να εφαρμοστούν αναλόγως και για σταθμούς που στερούνται αδείας, αλλά λειτουργούν με βάση «Βεβαίωση Νομίμου Λειτουργίας».

3. Το άρθρο 6 παρ. 11 του Ν. 3592/2007, το οποίο ίσχυε κατά τον χρόνο κατάρτισης των ελεγχόμενων πράξεων όριζε : *«Ο υποψήφιος και οι δέκα (10) μεγαλύτεροι μέτοχοι ή κάτοχοι δικαιωμάτων ψήφου του υποψηφίου, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της περ. ι του εδαφίου α` της παραγράφου 3 του άρθρου 5, υπόκεινται σε έλεγχο για τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των επιχειρήσεων Μ.Μ.Ε. που λειτουργούν στην ημεδαπή, εφόσον αυτοί αποκτούν εισόδημα στην ημεδαπή. Οι εν λόγω μέτοχοι πρέπει να είναι πραγματικοί κύριοι των οικονομικών μέσων που διατέθηκαν για το χρονικό διάστημα συμμετοχής τους στον υποψήφιο, συμπεριλαμβανομένων και των δανείων που αποκτήθηκαν από αναγνωρισμένους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Τα οικονομικά μέσα που διέθεσαν οι μέτοχοι για τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο του υποψηφίου δεν επιτρέπεται να αποτελούν προϊόν εγκληματικής δραστηριότητας, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, που διαπιστώνεται με δικαστική απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 3414/2005»*. Ερμηνεύοντας την παραπάνω ρύθμιση, στο πλαίσιο του ελέγχου μεταβίβασης των μετοχών των τηλεοπτικών επιχειρήσεων, το ΕΣΡ είχε κρίνει ότι ο οικονομικός έλεγχος απόκτησης των μετοχών περιορίζεται στον άμεσο μέτοχο της ελεγχόμενης επιχείρησης (στο πρόσωπο επομένως που απέκτησε τις μετοχές αυτές) χωρίς να επεκτείνεται και στους έμμεσους μετόχους της εταιρείας.

4. Το ισχύον άρθρο 6 παρ. 3 του Ν 4339/2015 (όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 28 παρ. 5 του Ν 4496/2017) ορίζει: *«Ο υποψήφιος προς αδειοδότηση και μέτοχοι που είναι κύριοι αριθμού ή συγκύριοι μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου που υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου στη γενική συνέλευση του υποψηφίου, υπόκεινται σε έλεγχο για τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των επιχειρήσεων Μ.Μ.Ε. που λειτουργούν στην ημεδαπή, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 5 του ν. 3592/2007 τηρουμένων των ενωσιακών κανόνων για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων και την ελευθερία εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών. Οι εν λόγω μέτοχοι πρέπει να είναι πραγματικοί δικαιούχοι των οικονομικών μέσων που διέθεσαν για τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της υποψήφιας εταιρίας, συμπεριλαμβανομένων και των δανείων που αποκτήθηκαν από αναγνωρισμένους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Τα οικονομικά μέσα που διέθεσαν οι μέτοχοι για τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο του υποψηφίου δεν επιτρέπεται να αποτελούν προϊόν εγκληματικής δραστηριότητας, κατά την έννοια της παραγράφου 1, που διαπιστώνεται με δικαστική απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3414/2005 (Α`*

279).». Από την διάταξη αυτή και σε συνδυασμό προς τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1, 3 και 5 του ιδίου νόμου, όπως αυτές ερμηνεύθηκαν από το ΕΣΡ (αποφάσεις 63/2018 και 65/2018), προκύπτει ότι ο κοινός νομοθέτης θέλησε, στο πλαίσιο της εξουσιοδότησης που του παρέχει η σχετική συνταγματική ρύθμιση, αφενός να καθίστανται γνωστά όλα τα πραγματικά πρόσωπα που, με οποιονδήποτε τρόπο, ελέγχουν τελικώς την υποψηφία εταιρεία και αφετέρου να επεκτείνεται υποχρεωτικώς ο έλεγχος απόκτησης των οικονομικών μέσων συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της υποψηφίας και στους έμμεσους μετόχους της, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο για την εύρεση των χρηματικών πόρων που σχηματίζουν τα κεφάλαια αυτής. Ειδικότερα μάλιστα, όταν τα υπό κρίση κεφάλαια προέρχονται όχι από ελεγμένους ίδιους χρηματικούς πόρους του άμεσου μετόχου και από χρηματοδότηση που ο τελευταίος έχει λάβει από αναγνωρισμένους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και από άλλους νόμιμους και θεσμικώς επιτρεπόμενους φορείς, είναι νομικώς υποχρεωτική η επέκταση του οικονομικού ελέγχου σε τέτοιο βάθος μέχρι να βρεθεί η πραγματική προέλευση των κεφαλαίων της υποψηφίας και να πιστοποιηθεί η αληθινή ταυτότητα των προσώπων που τελικώς συνδέονται με την καταβολή τους. Η προαναφερόμενη διάταξη, ως θεσπισθείσα σε μεταγενέστερο του κρίσιμου για την παρούσα υπόθεση χρόνου δεν τυγχάνει εφαρμογής, σύμφωνα με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες, πολλώ δε μάλλον επειδή επιβάλλει πρόσθετες – σε σχέση με το παρελθόν - υποχρεώσεις οικονομικής διαφάνειας στις ελεγχόμενες εταιρείες.

II. Πραγματικό Μέρος

Από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου, προέκυψαν τα ακόλουθα: Για τον τηλεοπτικό σταθμό «4Ε ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ» Νομού Θεσσαλονίκης έχουν εκδοθεί οι υπ' αριθμ. 6371/Ε/20.3.1998 και 6372/Ε/20.3.1998 Βεβαιώσεις Λειτουργίας από το Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ. Με το υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου 9558/27.11.2013 έγγραφο γνωστοποιήθηκαν στο ΕΣΡ: (α) η υπ' αριθμόν 7327/6.06.2013 συμβολαιογραφική πράξη δωρεάς εν ζωή 3.117 μετοχών της ανωνύμου εταιρείας «Ραδιοτηλεοπτικός Σταθμός Ελληνική Ορθόδοξος Εκκλησιαστική Ενημερωτική Εκπομπή ΑΕ» συνολικής ονομαστικής αξίας 11.813,43€ οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσοστό 2% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, από τις Ευδοκία Ανδρεόγλου (1.303 μετοχές ή 0,84%), Μαρία

Αλεξανδρίδου (1.330 μετοχές ή 0,85%) και Αφροδίτη Βασιλειάδου (484 μετοχές ή 0,31%) προς την Εκκλησία της Ελλάδος ΝΠΔΔ και (β) η υπ' αριθμόν 7343/5.9.2013 δήλωση αποδοχής κληρονομιάς εκ διαθήκης του Σωματείου με την επωνυμία «Χριστιανική Αδελφότητα (Η Λυδία)», δυνάμει της οποίας το σωματείο απεδέχθη την κληρονομία που επήχθη σε αυτό και η οποία αφορούσε 23.862 ονομαστικές μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 15,30% του μετοχικού κεφαλαίου της Ανωνύμου Εταιρείας «Ραδιοτηλεοπτικός Σταθμός Ελληνική Ορθόδοξος Εκκλησιαστική Ενημερωτική Εκπομπή ΑΕ.» με διακριτικό τίτλο 4Ε.

Οι εν λόγω μεταβιβάσεις δεν χρήζουν οικονομικού ελέγχου καθ' ότι δεν καταβλήθηκε τίμημα για την απόκτηση των μετοχών. Εξ άλλου, τόσο η Εκκλησία της Ελλάδος όσο και το Σωματείο υπέβαλαν τις απαιτούμενες υπεύθυνες δηλώσεις

III. Υπαγωγή

Κατά την κρίση της Ολομέλειας, η εν λόγω μεταβίβαση πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου που προαναφέρθηκαν. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτή η σχετική αίτηση και να εγκριθεί η μεταβίβαση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Το ΕΣΡ εγκρίνει ομόφωνα τη μεταβίβαση λόγω: (α) δωρεάς εν ζωή 3.117 μετοχών και (β) κληρονομιάς από διαθήκη 23.862 μετοχών της επιχείρησης ««Ραδιοτηλεοπτικός Σταθμός Ελληνική Ορθόδοξος Εκκλησιαστική Ενημερωτική Εκπομπή ΑΕ.», με τον διακριτικό τίτλο «4 Ε», από: (α) τις δωρήτριες Ευδοκία Ανδρεόγλου, Μαρία Αλεξανδρίδου και Αφροδίτη Βασιλειάδου προς την ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και (β) από τον αποβιώσα π. Θεόφιλο, κατά κόσμο Θεόδωρο Ζησόπουλο, προς το σωματείο «Χριστιανική Αδελφότητα (Η Λυδία)».

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 20^η Μαρτίου 2017 και δημοσιεύτηκε την 2^α Αυγούστου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ